

ÚVOD A TROCHA Z HISTORIE

Při pohledu na „naše“ město upoutá každého vysoká štíhlá zámecká věž, které se oprávněně říká „*SPANILÁ*“, a krásné a vysoké koruny staletých rozsochatých a bleskem ožehnutých dubů, které lemují hráze stávajících a bývalých rybníků kolem Tovačova. Stoleté duby jsou svědky celé té slávy a stínů na Tovačově. A podíváme-li se dále pozorně po okolí, uvidíme i hráze bez stromů, které jsou desítky let přeorávané, ale přesto nemohou být tak lehce rozorány natolik, aby nepřipomínaly půdorys svého i bývalého rybníka, kterými naše město bylo a je přímo obklopeno.

A nyní už trocha historie ...

Tovačovsko je bohaté na vodní toky, a jeho rybníkářská sláva si nijak nezadá s jižními Čechami. Není jeho vinou, že je dál od Prahy, a proto se o něm méně publikuje. Snad je to i tím, že Hanáci jsou skromnější, pracovitější a nemají zájem publikovat to, co je pro ně samozřejmé, byť jsou to výsledky usilovné práce. Pokud se to někomu zdá přehnané, ať se podívá do výsledků hospodaření a výnosů, a potom srovnává.

Dost však úvah pisálka a nyní přímo k věci ...

Od pradávna tekla Morava na Tovačovsku dvěma prameny /koryty/, jak dokazují staré zápisy z let 1261 až 1483. Když se roku 1380 dostaly Troubky pánům z Cimburka, hovoří se o prodeji dvou mlýnů, z nichž je jeden ve vsi a druhý na řece Moravě. Roku 1510 učiněna smlouva o stav na Moravě u Bolelouce, jímž šla voda na mlýn v Tučapech, Nenačonicích, Račodavech, Věrovanech a v Tovačově. Mlýnská strouha, zvaná tehdy řeka, napájela i celou síť rybníků na Tovačovsku i Lobodicku. Roku 1538 svoleno od Pernštejnů tovačovských, aby mlýnář Jan na řece, která od Tovačova na mlýn Tovačovský teče, vystavěl mlýn na Cvrčově. Bylo rovněž rozhodnuto o zbudování delší strouhy moravní a jejím prodloužení až ke Kojetínu, kde byla napojena na Valovou. Dnešní tok tzv. Malé Bečvy je ve skutečnosti jedno z koryt Moravy, se kterým bylo v minulosti hodně problémů. V místě zvaném Břehule, což je dnes součást národní přírodní rezervace Zástudánčí došlo k protržení hrází a obě části Moravy se spojily. Tím vznikly v Kojetíně záplavy a Chropyně zůstala bez vody. Kronika se o tom zmiňuje s datem 1579. Roku 1625 zavezena dnešní Břehule / staré koryto je tam dodnes viditelné / a řeka Bečva byla puštěna levým ramenem Moravy. Podobné problémy se roku 1660 a následně i roku 1756 opakovaly a protože vždy Chropyně zůstala bez vody, bylo přikročeno ke konečné úpravě. V letech 1761 až 1764 byl postaven u Troubek stav, který při častých úpravách vydržel až do roku 1962, kdy byl stržen velkou vodou na Bečvě, vzápětí však byl postaven nový, který slouží dodnes a přečkal i povodeň v roce 1997.

Na tovačovsku je Morava největší i nejvýznamnější řekou, která přijímá z levého břehu od Troubek řeku Bečvu, na pravé straně říčku Blata a dále Valovou, což je spojená Romže a Hloučela. V Kojetíně se do ní vlévá zpětně mlýnský náhon zvaný Struha původně se oddělující u splavu v Bolelouci, a na území Kojetínska ještě říčka Haná.

O tak zvané „ Malé Bečvě „ již bylo zmíněno. Zbývá se zmínit o tak zvané mlýnské strouze Moravy. Jak dokládají staré plány a mapy, byla tato mlýnská strouha prodloužena roku 1585 za Jana Maximiliána z Perštejna a napojena na Valovou, která až do té doby

poháněla mlýny v Klenovicích, Polkovicích, Uhřčicích a také v Kojetíně. Pokud jde o Valovou, jistě stojí za povšimnutí malé vodní dílo za Uhřčicemi, jímž nahrazeny staré „VANTROKY“. Roku 1908 zde vystavěl zednický mistr Leopold Novák tak zvaný sifon, zvláštní shybkou, kterou stružní voda podtéká Valovou. To byla jedinečná stavba v celém Rakousko – Uhersku a dodnes je to místo mnoha turistických vycházek.

Tolik alespoň ve stručnosti o tom, jak složitými cestami se vyvíjely vodní toky na tovačovsku do dnešního dne. Poslední kapitoly do vodopisu v okolí Tovačova vepsala regulace Moravy a Bečvy, jejichž mrtvá ramena byla zavážena skrývkou z lokalit štěrkopískoven.

A co naše rybníky?

Ještě v roce 1358 nenacházíme ani zmínku o rybnících na panství tovačovském, mikulovském, lednickém a jiném. Obrat nastal až na přelomu 15. a 16. století. Pro Tovačovské rybníkaření je nejdůležitější rok 1464, kdy Jan Tovačovský z Cimburka si vymohl na králi Jiřím z Poděbrad povolení k zakládání rybníků na Blatech u Tovačova. Jeho počín pak v 16. století rozšířili do velkých rozměrů Perštejnové, největší rybníkářští podnikatelé své doby.

Z životopisu Jana Tovačovského se dovídáme, že na tvrzi Tovačovské, chráněné velkými rybníky „bývalo hlučno od lidu válečného“, a skutečně k fortifikaci / ochraně / tvrze bylo použito hlavně přírodních útvarů – vod a rybníční sítě. Zdá se, že největší byl rybník Hradecký. V odstupní listině tovačovského zboží Johanky z Krajku a Viléma z Perštejna / 1503 / se uvádí jmenovitě „ves Věrovany s mlýnem a rybníkem, jenž slove „Hradecký“.

Vilém z Perštejna / 1503 až 1521 „nejen skupoval mnohá panství, ale dosáhl velkých úspěchů nejen v pivovarnictví, ale hlavně v rybníkářství. Roku 1508 odňal Ivaňským a Oplockým jejich obecní les, kde založil rybník a dal jim za to náhradou les jiný. Blízko tovačovského mlýna zřídil haltýře a dal postavit dům pro fišmistra či porybného. Podobně Jan z Pernštejna / 1515 až 1548 / odňal Věrovským roku 1523 pastvisko a jejich obecní řeky a to vše zatopil rybníkem Hradeckým. A tak bychom dále mohli sledovat jejich rybníkářské počínání. Roku 1559 obnovil Vratislav z Pernštejna / 1558 až 1582 / Tovačovu výsadu svých předků a zde čteme o rybnících Hradecký, Paní a Majetínský, které vznikly pravděpodobně již za Cimburků. Některé prameny uvádějí, že na tovačovském panství bylo již v 16. století úhrnem asi 18 rybníků.

Po roce 1763 za hrabat z Kuenburga nastává spouštění a vysušování uvedených rybníků. Roku 1765 se hovoří o Skašově jako částečně spuštěném. Na jeho ploše vzniká kolonie Annín a dnes je zde jedna z největších středoevropských štěrkopískoven, námi rybáři tolik oblíbený revír Morava 17A.

Roku 1792 pustila vrchnost k bezplatnému užívání 24 právovárečným měšťanům a 65 předměšťanům z částečně vysušeného rybníka Hradeckého 634 měřice a ze Zvolenova 455 měřic.

Tak zůstaly ze slavných rybníků jen mokré a vlhké plochy, bažiny, a na hlubších místech tůně stojatých vod. Nejdéle, až do čtyřicátých let minulého století se udržel rybník Žabělec, dnes zvaný Kolečko.

Počátky organizovaného rybolovu a vymezení revíru

Tyto se datují od doby, kdy v roce 1887 David Gutmann, u kteréhož se z hlediska našeho pohledu chvíli zastavíme, velkopřemyslník, majitel uhelných dolů v Ostravě a významný podílník severní dráhy císaře Ferdinanda za 2.700.000 zlatých koupil velkostatek Tovačov. Starobylý zámek mu měl sloužit především k osobní reprezentaci. Proto bezprostředně přistoupil k rozsáhlým opravám. Obnovil věž v původní podobě a přistavěl k ní schodiště. Podle plánů vídeňského architekta Maxe Fleischera nechal vystavět vídeňské křídlo v novorenesančním slohu. S jeho nástupem začínají spory o rybolov a jakési pokusy o zmapování a vymezení vodních revírů za účelem stanovení pachtovného. Pro nás je zajímavé, že můžeme z písemných prohlášení a sporů zjistit, jaké ryby se v našich tocích chovaly, výměry jednotlivých toků a výše pachtovného placeného okresním hejtmanstvím. A kdo měl právo rybolovu?

Byl to především velkostatek, který rybolov dopřával svým úředníkům, dále město Tovačov pro své vyvolené. O právo se přelý i obce na vodách ležící. Na prostý lid jaksi nezbylo.

Nejstarší známá listina vymezující výše uvedené skutečnosti, je přípis okresního hejtmanství v Přerově ze 15. prosince 1897, ze které se dovídáme:

1. V Tovačově se loví ryby v následujících vodách – v řece Moravě, Bečvě, mlýnském toku, Splavské a Vikličce
2. Tato mají v zemišti tovačovském následující rozměry:

a) řeka Morava jest 5,5 km dlouhá, plocha obnáší 60 hektarů	
b) řeka Bečva	7,3 24
c) mlýnský potok	6,7 10
d) Splavská	2,5 4
e) Viklička	4,2 3
Celkem	26,2 km 101 hektar
3. Ze všech shora umožňuje jediné řeka Morava a Bečva jakýsi chov ryb, pokud tomu vlastnost vody dovoluje a nalézají se zde štiky, sumci, linci, karasi, boleni, parmy, podoustve, okouni, tloušti, jelci, raci a kapři, by vše v mlýnském toku a Vikličce před několika roky nasazení, opět úplně vyhynuli.
4. Veškeré tyto vody byly na čtyři rybářské revíry rozděleny, a to Moravu se Splavskou, Bečvu, Mlýnský potok a Vikličku
5. Veškeré tyto vody jsou pronajaty a roční nájemné činí – zde jsou vyčísleny jednotlivé hodnoty, které činí úhrnem 41 zlatých a 25 krejcarů.

Tolik město Tovačov, kde si stěžuje, že každoročně vypouštějí průmyslové podniky odpadkové vody do řek, kterými nejen všechny ryby, nýbrž i zárodky vyhubeny bývají a veškeré volání po odstranění těchto závad zůstává bez výsledků.

V dodatku této listiny uvádí město Tovačov nové rozdělení revírů, na které si činí nároky a uvádí se jejich hranice, které jsou dnes vůči uspořádání revírů nepodstatné.

Založení rybářského spolku a jeho počátky.

Po vzniku samostatné Československé republiky nastává i u nás v Tovačově pozvolný rozvoj společenského života. Postupně obnovují svoji činnost organizace a spolky již dříve založené, a nové se zakládají.

Tak došlo 2. února 1923 ke svolání schůze, která měla připravit půdu pro založení rybářského spolku. Dostavilo se na ni 21 přátel rybolovu, kteří zvolili přípravný výbor v tomto složení:

<i>Předseda</i>	<i>Karel Nádeníček</i>
<i>Místopředseda</i>	<i>Čeněk Doležel</i>
<i>Jednatel</i>	<i>František Molata</i>
<i>Pokladník</i>	<i>František Mazura</i>
<i>Hospodář</i>	<i>František Minařík</i>

Jmenovaní v poměrně krátké době vyřídili nutné záležitosti a svolali 7. dubna 1923 první valnou hromadu, na které byl založen rybářský spolek a zvoleno řádné předsednictvo ve stejném složení, jako byl přípravný výbor. Současně byl stanoven příspěvek na 10 Kč, a 5 Kč zápisného.

Nadšení prvních průkopníků organizovaného rybolovu, kterého se poprvé měli právo zúčastnit obyčejní lidé, zmrázila neochota okresního úřadu pronajmout spolku rybolov. Spolek byl sice založen, avšak neměl vodu. Přes mnohé písemné žádosti a osobní intervence předsednictva spolku, okresní hejtman Dr. Bočan žádost zamítl. Rybářský revír i rybolov byl znovu pronajat velkostatku. Rybářský spolek se odvolal na zemskou správu v Brně a po dalším neúspěchu k ministerstvu zemědělství v Praze. Beznadějná jednání se odrazila ve zprávě jednatele v knize zápisů. Ve zprávě se uvádí: „Prosím, republikánské ministerstvo / v originále dvakrát podtrženo /. To však potřebovalo 5 roků a stížnost zamítlo. Spolek byl ale bez vody a činnosti, jen schůzi se udržoval, aby nezanikl, třeba členů hromadně ubývalo. Tolik ve zprávě pana Molaty. / a potom si na byrokracii a úřední šimly dneska stěžujeme /.

A tak byl rybářský revír A II – 1 znovu propachtován velkostatku, městu Tovačovu a Lobodícím bez veřejné dražby na dalších 10 let do roku 1933 a spolek odkázán na jednání s majiteli starých toků a tůní o pronájem rybolovu. Do sporů zasáhl i lesní úřad, který si nechal písemně vyložit právo rybolovu v mrtvých tocích řeky Moravy. Lesní úřad právo rybolovu od okresního hejtmána výnosem dostal. Zmíněný výnos dále pokračuje tak, že pro mladý spolek je to další rána pro jeho činnost.

V této téměř beznadějně situace se schází 12. dubna 1930 valná hromada za účasti pouhých 8 členů. Všichni přítomní si prakticky rozdělili funkce ve výboru a na jejich obětavosti závisel další osud spolku. Ač se to dneska zatím zdá neuvěřitelné, jejich největší starostí bylo sehnat „vodu“ pro možnost rybolovu.

Nastalo zdlouhavé jednání s majiteli starých toků, se singularisty v tom smyslu, aby se buď stali členy rybářského spolku, nebo souhlasili se zřízením rybářského družstva, kde by vedle spolku byli dalšími členy velkostatek, město Tovačov a další.

Singularisté nakonec pronajali spolku své vody na 5 let s ročním nájmem 150 Kč a někteří soukromníci žádali nějakou „vánoční rybu“. Pro nedostatek finančních prostředků se dává předsedovi plná moc, aby zakoupil potřebné rybářské náčiní, obstaral a nakoupil rybí násadu za své peníze, které mu bude spolek postupně splácet. Tak daleko šla obětavost některých členů. Členský příspěvek na náčiní činí 20 Kčs. Bude vybírán s předáváním legitimací. V zápise z této valné hromady jsou uváděni členové spolku v počtu 16. Nově bylo přijato 11 členů. Z další činnosti spolku v té době dále stojí za zmínku zápis z roku 1933, kdy zástupce velkostatku přednáší požadavky velkostatku vůči spolku: Povolovat chytání na udici od Věrovan – Tovačova až po rozhrdlí a dále jen do sítí za účasti velkostatku a z úlovku si velkostatek nechá něco pro svou potřebu. Na jiných tocích je možno lovit na udici jen z nezalesněných břehů. Velkostatek žádá pro své lidi 5 rybářských lístků proti úhradě. Dozor v lese jako dosud budou vykonávat dozorčí orgány velkostatku. I na takové podmínky musel spolek přistoupit a proto všemožně podporoval ustavení rybářského družstva, které by mu zajišťovalo důstojnou možnost rybolovu.

18.3.1933 bylo ustaveno rybářské družstvo se sídlem v Tovačově, jehož členy byli město Tovačov, velkostatek a obec Lobodice. Rybářský spolek převzal od města jeho podíl v družstvu za roční úhradu 1.000,- Kč na dobu 10 let. Rybářské družstvo se zavázalo odvádět zemi Moravskoslezské 20,- Kč každoročně za její právo v Klopotovicích.

15.3.1934 usneseno objednat 150 kg línů ve váze od 8 do 10 dkg a násadu rozdělit následovně:

toky	tzv	Večeřův	- 200 kusů
		Otáhalův	- 500 kusů
		Bartošův	- 250 kusů
		Slavíkův	- 100 kusů
Mlýnský náhon zátočina			- 150 kusů
Pod splav			- 100 kusů
Do hlavního toku Moravy			- 200 kusů

7.6.1935 jednáno s panem Emilem Majarem o pronájmu rybníka v písečníku na Skašově, povstalém po vybírání písku.

23.10.1935 projednávána katastrofální otrava ryb po řepných kampaních. Spolek zůstal prakticky bez ochrany a možnosti odškodného, množství otrávených ryb bylo odhadnuto na 70 q. V dalších dlouhých a vleklých jednáních, která za spolek vedl svaz rybářů, cukrovary nabídly 8000,- Kč, což spolky nepřijaly. A znovu 2.11. po velké otravě ve Víkličce jednáno a spolek dostal nakonec 3000,- Kč odškodného. Od roku 1935 kolísá silně počet členů spolku. Začíná se projevovat vliv krize a existenční starosti se odrážejí v činnosti spolku.

Rok 1936 zaznamenal další otravu ryb v důsledku cukrovarské kampaně. Marné byly snahy o odchyt ryb do sítí před touto kampaní. Bylo usneseno, že si smí každý z rybářů provádějící odchyt do sítí ponechat jen ryby pro sebe. Toto vůbec neřešilo následný úhyn ryb.

Po zdlouhavém jednání byl spolek odškodněn částkou 3.500,- Kč, - Korun českých, což byla velmi nízká náhrada za způsobenou otravu.

29. června 1937 rozhodnuto pořádat rybářský výlet s různými atrakcemi od prodávání smažených ryb přes střelnici, tombole a ruskou kuželnu. V této činnosti se projevuje odraz doby. Jak se schylovalo k národní katastrofě, naši občané hledali cesty k upevnování soudržnosti a posilování národní jednoty. V závěru roku 1938 upisuje spolek 100,- Kč na obranu státu.

Politické události z let 1938 – 39 znamenají stagnaci v činnosti, a spolek hledá novou orientaci a své místo ve změněné politické situaci.

Období protektorátu 1939 až 1945.

S pravidelnou schůzovou činností bylo započato až v roce 1940. Z pochopitelných důvodů, protože nebylo jasné, jaká nařízení o spolkovém životě budou vydána, zda vůbec spolek bude moci provádět svoji činnost a v jakém rozsahu. V požadovaném statistickém přehledu pro okresní úřad píše městská rada v Tovačově:

„... V katastru obce Tovačova není rybníků ve smyslu uváděného přípisu. Po zregulování řeky Moravy zůstalo několik slepých ramen starého toku. Tato ramena byla i s příslušnými parcelami prodána rolníkům a určena k zasypání. Protože se zasypání těchto ramen ukázalo neúčinným, pronajal si všechny toky celkem o výměře asi 6 měřic místní rybářský spolek, který je každoročně osazuje násadou lín, kapří a candátí. Líhnoucí se zde násadu štíčí přesazuje spolek do toku řeky Moravy. Do těchto toků nasazuje spolek ročně za 500,- až 1200,- Kč násadu a provozuje tu sportovní rybářství. Některé toky mají přímé spojení s tokem řeky Moravy, některé jen při zvýšeném stavu vody a jeden jen přesakováním vrstvou písku. Vlastní rybník Emila Majara o výměře asi 2 měřic, vzniklý vydolováním písku, není dosti způsobilý k chovu ryb „. Díky tomuto přípisu máme přehled o stavu vody v uvedeném roce.

14.2.1940 bylo přijato za členy spolku 14 členů, mezi nimi nestor rybářů pan Vladimír Kožený. Spolek ještě v témže roce podal žádost k městu pro zřízení dalších rybníků. Zatímco Nákllo se ukázalo pro zřízení rybníka neproveditelné, žádá spolek o dlouhodobý nájem pozemku na Podzámčí ve výměře cca 1 ha. Škoda, že v dalších dokladech není zmínka, z jakého důvodu rybník nakonec na Podzámčí zřízen nebyl. 15.5.1940 spolek přistupuje za člena pořičního svazu v Olomouci a přispívá 4,- a 6,- Kč za 1 km vodních toků. 5.2.1940 valná hromada volí nový výbor. V dubnu pokračovalo zarybňování toků tak, že do starého toku a do řeky Moravy bylo nasazeno 600 kusů kapří násadu. Aby násadu zesílila, byl vydán zákaz rybolovu na uvedených tocích až do odvolání. V následujících letech se protektorátní nálada odráží i ve schůzové činnosti. Tyto jsou řídké, výbor se schází nepravidelně, projednávají se ve stručnosti jen nezbytné věci. Podle protektorátních nařízení jsou z rybolovu vyloučeni židé – předseda Dr. Klíma žádá o zproštění z funkce. V roce 1943 podle protektorátních nařízení je pro spolek stanoven úřední vedoucí, který jej zastupuje navenek i ve styku s úřady. Tohoto nelehkého úřadu se z moci úřední ujal Josef Kolda. Na dalších 10 roků je prodlouženo členství v rybářském družstvu a uzavřena vzájemná dohoda s lobodickými rybáři o rozdělení rybolovu tak, že tovačovští povolují chytání ryb po celém pravém břehu odpadního kanálu od Cvrčovského mlýna všem členům rybářského spolku

v Lobodícih a tovačovští náhradou mohou chytat po celém pravém břehu Moravy až po kanál i v ústí po pravém břehu tohoto kanálu. Toho roku je likvidován zemský rybářský svaz v Brně i v Praze a téhož roku je likvidována i rybářská unie v Praze. Poříční svazy zůstaly, a do čela poříčního svazu v Olomouci byl postaven předseda německého spolku v Olomouci

V roce 1944 nastaly další změny v celostátních rybářských spolcích ve prospěch Němců. V Tovačovském revíru dochází k zákazu vstupu do lesa a tím vody, které sousedí s lesem, jsou pro rybolov ztraceny. V tomto nařízení se odráží nejistota okupantů z hlediska možnosti podpory hledaným osobám, které se v lese mohou ukrývat. Bylo zakázáno štikování a třípytkování jak na Moravě a Bečvě, tak i na ostatních tocích. V roce 1944 je poprvé na valné hromadě uváděna statistika úlovků. Za rok 1943 bylo podle ní v revíru uloveno 6228 kusů ryb o váze 3078 kg. 29.3.1945 bylo na valné hromadě do spolku přijato 19 nových členů. Ve spleti událostí je to vlastně poslední valná hromada, a touto valnou hromadou spolek uzavřel svoji činnost v období tzv. protektorátu.

Od rybářského spolku k celostátní organizaci Československého rybářského svazu.

9. června 1945 se konala 1. schůze rybářského spolku v nové republice. Tato konstatovala, že všechna nařízení okupantů jsou zrušena. Bylo proto nutné namísto dosavadního vedoucího spolku zvolit nového předsedu. Stal se jím pro vyjádření naprosté důvěry z let nesvobody opět pan Josef Kolda. Na valné hromadě konané 18. října 1945 byl zvolen nový výbor. Bylo schváleno zakoupení „ Bartošova toku „ a podána žádost o přiděl louky u mlýna na zřízení rybníka. Schváleny ceny povolenek, a to:

povolenka včetně 15,- Kč za známky	od člena	83,- Kč
	od nečlena	118,- Kč
	od cizích hostů	163,- Kč
	cena denního lístku	30,- Kč

pro hosty povolen denní úlovek 10 kusů ryb

Vedle snahy výboru o rozšíření vod pro rybolov je patrná i snaha o zvýšení členské základny. Valná hromada 16.2.1946 konstatuje, že spolek má 71 řádných členů, a porybný oznamuje, že se zlepšily i poměry u vody, válečnými léty silně narušené. Spolek i pružně a iniciativně reaguje na skutečnost že dochází ke zcelování pozemků a žádá národní výbor v Tovačově o obnovení některých rybníků, a to Křenovského, případně Kolečka. Vybudování uvedených rybníků má být pojato do budovatelského plánu města. Okresní národní výbor je požádán o pronájem horního toku Vikličky a dále získán revír C II – 4 Blata. Byly navázány přátelské styky s okolními spolky v Kroměříži a v Olomouci. Jako nejhodnotnější násadu je do všech spolkem obhospodařovaných vod objednáno pro rok 1947: 100 kg kaprů, 100 kg línů, 100 kg cejnů a 5000 kusů štik. Spolek i pro rok 1947 drží v nájmu „ Lesní Bečvu „. Je zajímavé, že jak uvádí kronika, se rozmohlo pytláctví tak, že se hlídkuje i v noci a ne jeden pytlák byl u vody přistižen

Nemálo času a námahy věnoval výbor opětným a dlouholetým sporům s cukrovary v Brodčce a Vrbátkách při otravách ryb v důsledku řepných kampaní, ale i jiných průmyslových otravovatelů vodních toků a tím i v nich žijících ryb. Řeší se škody způsobené otravami ryb. Po zdůlhavých jednáních dosahuje rybářský spolek úspěchu a cukrovar v Brodčce je povinen zaplatit 8.000,- Kčs, Rolnická mlékárna v Brodčce 7.000,- Kč, Kyslíkárna v Brodčce 2.000,- Kčs a Sladovna 500,- Kč. Peníze jsou peníze, a život ve vodách je něco úplně jiného. To se penězi zhodnotit nedá.

Drásající pohled na mrtvé ryby, které obrácené bílými bříškami nahoru a zachyceny za kameny, větve a porost na březích přímo prosí všechny rybáře i nerybáře, aby tomuto každoročnímu vyvražďování ryb bylo zabráněno. Je štěstí, že ryby jsou němé. Takto postižena bývala nejen Viklička, ale i Morava od Olomouce, Bečva od Přerova a všechny ostatní potůčky v okolí Tovačova.

V této době nastupuje další faktor znečištění vod, jsou to agrotechnické zemědělské podniky a jejich ochrana rostlin. I když je tato schválena všemi možnými institucemi nevhodnou aplikací či bezohledností při likvidaci postřiků dochází k mnoha haváriím. Přerovské chemické závody otrávil vodu 8.6.1967. A to důkladně. Státní lesy požadují náhradu za škody ve výši 62.702,- Kč, další odhadci se liší. Nakonec z toho vychází, že škoda byla usmlouvána na 25.000,- Kč. Organizace MO ČRS toto brala a neprodleně koupily 15 q superfosfátu na pokusné hnojení rybníků. Stálým nebezpečím pro ryby je udělování výjimek všem průmyslovým znečišťovatelům, ale to je fakt a daň za neúspěšný pokus budovat novou společnost, v níž ideologie zvítězila nad zdravým rozumem.

Jak se konsolidují politické a společenské poměry ve státě, z kvalitňuje se i činnost spolku. Výbor si uvědomuje, že je nutné vedle zájmové činnosti se zapojit i do veřejně prospěšné činnosti. Z plánu uvádíme:

- zbudování starého Bartošova toku
- vybudování stávků na Sokolárce
- obohacovat členské schůze o odborné přednášky a hlavně politickými aktualitami přispívat k výchově členů
- pořídít kartotéku rybářů a vést podrobnou statistiku úlovků
- každý člen odpracuje na rybníku 5 hodin jako dar IX. sjezdu KSČ

Snaha o vybudování rybníků v Tovačově je korunována úspěchem a již 5. dubna 1949 pronajímá MNV rybářskému spolku nově zřízený rybník Křenovský o výměře 14 ha, za roční pronájem 20.000,- Kč na 20 let. Nájemné bylo v důsledku zvýšených investic pro rok 1949 sníženo na 10.000,- Kč. Podpora byla i od nadřazených složek, a tak již v tomto roce za velkých brigádnických hodin nejen členů rybářského svazu, ale i občanů, při čemž byla nejvíc hodnocena brigáda dělníků z dřívějšího cukrovaru v Anníně. 14 dubna 1948 se otevřela klapka, která pouštěla vodu do rybníka, který byl po dlouhou dobu odstaven, aby konečně zase naplnil své poslání. Tímto rybářský spolek převzal hospodaření nad tímto rybníkem ve formě, jak již byla uvedena. A to, že snaha rybářů o řádné hospodaření v tomto rybníku nebyla marná, svědčí to, že roční přírůstek násady činil 45 dkg na rybu. Na tu dobu je to velmi pěkný výsledek, svědčící o velmi dobré práci porybných a všech členů organizace starajících se o její řádný chod. Do nově zřízeného rybníka dodaly státní statky 3.500 kusů

kapří násady. Pro hospodaření na rybníku je zřízen při výboru spolku rybníkářský odbor. Je rozhodnuto, že každý člen spolku, který se rozhodne do něj vstoupit, složí dobrovolně nejméně 1.000,- . Jen tak na okraj, aby tato zpráva byla vyčerpávající, a navíc a utvářela obraz doby uvádím, že do děje vstupuje Svaz československo – sovětského přátelství s doporučením kurzu ruštiny. Snad již tehdy jejich členové věděli, že se během následujících let setkáme ve vodě i s amury, druhé osvobození, a vítání v jejich mateřtině se zajisté tehdy neplánovalo. Na Křenovském rybníku provádí rybářský svaz Benátskou noc, která měla velký úspěch mezi nejširší Tovačovskou veřejností. Zachovat tzv. Křenák má i velký rybářsko hospodářský význam, doceněný hlavně v pozdějších letech.

Výborová schůze 6.3.1950 se rozhodla obnovit mrtvá ramena Moravy. V úvahu přicházely: Bartošův tok – 0,5 ha, Otáhalův a Večeřův tok - 0,8 ha, Slavíkův tok – 0,4 ha, a tok pod Doubím – 3 ha, dále veškerá pískoviště na Skašově jako Majerovo – 1,2 ha, Pospíšilovo - 0,3 ha a dále veškeré pískoviště a toky nacházející se v katastru Tovačova. Večeřův tok po vybudování splávků na Sokolárce navržen jako trdliště a ostatní toky jako sportovní. Výbor se poprvé také zajímá o dorost a navazuje spojení s místní školou. Pro mládež do 14 roků ponechává zdarma k rybolovu mlýnský tok. Na členských schůzích se začínají promítat odborné filmy a zvolená zábavní komise připravuje různé společenské akce jako rybářské závody, výlety nebo taneční zábavy. Spolek intenzivně a bohatě žije jak vlastními tak i veřejně prospěšnými podniky.

Dne 22.3.1950 je získán revír čís. II to je Lesní Bečva od trubeckého jezu až po železniční most u Kojetína a dělí se s ním napůl s kojetínským spolkem. Započato s čištěním Svodnice ve Zvolenově až po bažantici. Na úpravy toků na Sokolárce, Bartošově a Večeřově se zavazují členové odpracovat po dvaceti hodinách. Dne 30.5.1950 na základě přípisu ONV Kojetín schvaluje spolek nové stanovy a přijímá název Lidový rybářský spolek v Tovačově. V důsledku této změny provádí nové volby a do čela staví nové funkcionáře.

V roce 1952 se podnikové ředitelství státního rybářství v Přerově zajímá o vybudování vhodných rybníků v okolí Tovačově. K tomuto účelu vybral lokalitu Hradeckého rybníku, a eminentní zájem má i o Křenovský rybník. A tak v celospolečenském zájmu o něj bez náhrady přichází.

Dějinný převrat nového říčního hospodářství vyvolal zákon ze dne 20.10.1952 o rybářství. Na něm se odnímá chov ryb soukromému sektoru a tento chov ryb se stává významnou složkou socialistického hospodaření. Zákon zrušil všechny stávající předpisy a zákony a nabyl platnosti od 1. ledna 1953. Vyhláška ministerstva zemědělství uvádí, že propadliny po těžbě jsou přičleněny k nejbližšímu rybářskému revíru tak, aby se v nich mohlo úspěšně hospodařit. V roce 1954 zaměstnanci šterkopískovny Tovačov žádají, aby při ZV ROH mohli vytvořit svůj rybářský spolek. Z kraje je jim odpovězeno, že mohou utvořit jen rybářský klub, každý jeho člen však musí být členem lidového rybářského spolku v Tovačově. Rybáři ze šterkoven utvořili rybářský kroužek ROH a zažádali o přijetí do našeho spolku. Po zdlouhavých jednáních chtějí utvořit samostatný revír. Toto šlo až tak daleko, že pan Vojtěch Majer prohlásil, že když je vlastníkem propadliny po těžbě šterky, bude v ní chovat a chytat ryby on sám. Na bouřlivém jednání zástupci šterkoven prohlásili, že je to

pracoviště, a nedovolili přístup veřejnosti. Příslušná referentka z KJV Olomouc sdělila, že obhospodařovat vody může jen rybářský svaz. Do toho vstoupila tahanice o hodiny lovu rybářů ze Štěrkoven a spolku rybářů. Závod Štěrkoven 28.4.1958 povoluje rybolov na hostovské povolenky, žádá však o seznam hostů s potvrzením vlastnoručním podpisem, že každý byl poučen o podmínkách rybolovu.

K zahájení rybolovu v roce 1955 podává předseda a současně hospodář Julius Vémola výklad o revírech spolku -

1. chráněná pásma – jsou to všechny odpadové stoky ze všech rybníků a Splavská až do 100 metrů od ústí do Moravy.

2. revíry – číslo 1 od železničního mostu ve Vrbátkách t. z. Blata, číslo 15 Morava od silničního mostu Věrovany – Citov až k přivozu u Lobodic, přítok Sokolářka od mlýna v Citově, Mlýnský náhon od mlýna ve Věrovanech až k mlýnu ve Cvrčově, včetně kanálu, který též patří k revíru spolku, avšak chytání je v něm zakázáno. Uvedené toky jsou tekuté a k tomu patří ještě vody neslovitelné, písečnický Souškův, Pospíšilův, Onderkův, Majarův, Sobolův. Do revíru patří i pískoviště Donbas, stejně jako různé tůně a další menší rybníčky. Poprvé se vyslovuje název Donbas, nové pískoviště národního podniku Těžba štěrkopísku. Pozvolný vzestup činnosti konstatuje výroční schůze 22.4.1956. Na schůzi sděluje hospodář, že bylo vydáno 305 povolenek včetně krátkodobých i hostům. Vysazeno bylo 440 kusů kapra, 5560 línů, a 10 kusů kapra o váze 3 kg na výtěr. Spolek dostal 30.000 kusů štičího plůdku. Násada 500 kaprů vylovených v štěrkopísku prodána do Dubu.. Ještě v témže roce v srpnu byla vyhlášena soutěž na výlov kaprů ve štěrkopísku ve Skašově. Zúčastnilo se jí 145 rybářů a vylovili 100 kaprů o průměrné váze 20 dkg. Jako nejlepší byli odměněni pánové Bizoň, Šulc, Hájek, Plesník a Berousek.

V roce 1957 zaznamenává spolek podstatný vzestup činnosti. Na začátku roku schválilo členstvo nové stanovy a 3.6.1957 se stává spolek členem nově vytvořené celostátní organizace Československého svazu rybářů. Končí spolková éra a naše místní organizace jako složka národní fronty přijímá další úkoly v kulturně politické oblasti. Volí se i nový výbor. Tento má 16 členů, dva revizory a tři porybné. Od tohoto roku jsou zavedeny členské legitimace a platí se příspěvkové známky pro všechny složky rybářského svazu.

Další rozvoj rybářského svazu po roce 1958

- v tomto období dochází v organizaci ke kvalitativním i kvantitativním změnám, rozšiřují se vodní plochy, které sebou přinášejí růst hospodářských i organizačních problémů. Patří však ke cti výboru i celého členstva, že obětavostí překonávají obtíže růstu. Rozsah této vzpomínkové práce nedovoluje uvádět podrobnosti byt' sebekrásnějších příkladů jednotlivců v pracovním nasazení a lásky k přírodě. Jména těch nejobětavějších podrobně zachycuje kronika organizace. Zde uvádím jen strohý výčet akcí. Tak především byly ukončeny dlouholeté spory mezi rybářskou organizací a rybářským kroužkem při n. p. Štěrkopísek, provozovna Tovačov. ONV Kojetín rozhodl o přidělení jezera k revíru čís. 15 a o podmínkách hospodaření na něm.. Pro obhospodařování orné půdy na vzniklých ostrovech jezera zakupuje organizace traktor a potřebné hospodářské nářadí. Na ostrovech se pěstují

plodiny pro vylepšení krmné bilance. V roce 1961 a 1966 jsou do jezer vysazeni úhoři. Dříve vysazení pstruzi se však nejpravděpodobněji stali kořistí dravců a vymizeli.

Rozšiřováním těžby šterkopísku závod postavil novou betonovou cestu od silnice Tovačov – Přerov a most, který překlenul obě části vzniklého jezera. Vzniká nové pískoviště zvané „ Malý Donbas „ , které pohlcuje řadu dřívějších malých i soukromých pískovišť. V roce 1968 je postaven a uveden v činnost mohutný drapákový bagr, těžící do neuvěřitelné hloubky přes 25 metrů. Následky těžby tohoto bagru se projeví až v roce 1997 při povodni, ale o tom bude zmínka ještě dále.

Potřeba zřídít zdroj pitné vody pro Přerov znamená technické úpravy jezera, které je pro tyto potřeby rozděleno na několik pásem. Hygienici v nich vylučují lov ryb. Je nutné uvést nová jednání o provozování rybářského hospodáření. Dochází však k dohodě, a organizace se zavazuje k dodržování podmínek. Rozšiřováním ploch vodního revíru vzniká nutnost vybudování těrných rybníčků pro zajištění dostatečného množství rybí násady. Jsou hledána a nakonec nalezena místa pro zbudování osmi výtěrových rybníčků.

Místní organizace pořádá v roce 1966 rybářské závody. Účast 475 členů, výsledky nevalné. O rok později jen 245 členů. V roce 1969 jen 149 účastníků. Na účasti však se podepsalo i deštivé a chladné počasí. Na stavu rybí obsádky se svou činností se podepsaly i Šterkovny. Aby mohly zahájit těžbu a plnit plán o několik dnů dříve, než to umožňovaly klimatické podmínky, použily k odstranění ledu trhavin. Výsledek tohoto díla byl z hlediska životního prostředí zdrcující a dnes naprosto nepochopitelný. Byly naprosto beztržně vyzabijena spousta ryb a s jejich likvidací si nikdo nedělal starosti. Je to jen obrázek toho, čeho byl minulý režim schopen pro pár set kubíků vytěženého písku o několik dnů dříve, než příroda dovolovala. Zmiňuji se zde jen o těch největších rybách – sumci o délce 120 cm, štiky 100 cm, candáti 85 cm, kapři 70 cm. Kolik to bylo kusů a v jaké váze ví jen pánbůh a svatý Petr, patron to rybářů. Veškeré protesty byly zbytečné, budování nové společnosti a světlym zítřkům nesmělo nic stát v cestě.

Rozrůstající se činnost a růst členské základny a hospodářské agendy vede k vybudování samostatné kanceláře a to v adaptovaném domě číslo 57 ve Švermově ulici v Tovačově. Náklad na přestavbu a úpravu tohoto domu je podle projektu 8.000,- Kč. Adaptaci domu provedli rybáři - brigádníci v rámci svých povinností. Nájemní smlouva jen tak pro zajímavost zněla: „ ČS rybářský svaz, MO Tovačov pronajímá tímto část místnosti bývalé konírny v domě čís. popis. 57 od majitele Josefa Koldy v Tovačově na dobu 6 roků. Majitel dovoluje MO svazu rybářů v Tovačově provést adaptační práce v rozsahu schváleného plánu MNV. Adaptaci provede MO svým nákladem.

Avšak nejdůležitější událostí tohoto období je sloučení místních organizací v Dubě, Brodku, Kojetíně a v Tovačově pod jednu organizaci se sídlem v Tovačově, která nese název „ Místní organizace ČSRs Haná „. V přípravě na uvedené sloučení jednotlivé organizace jmenovaly své zástupce do přípravného výboru a současně byly projednány požadavky rybí násady do společného revíru. Projednán rybolovný řád a od 10.7.1963 byl zahájen společný rybolov. Počet členů jednotlivých organizací v době sloučení byl:

*Brodek 55, Kojetín 130, Dub 60, Tovačov 220
Celkem tedy po sloučení bylo v místní organizaci Tovačov 465 členů*

Po vyřízení dalších nezbytných formalit se konala 15. března 1964 v sále kina Tovačov v hotelu „ U tří králů „ konference, která přednesené návrhy na sloučení a společné hospodaření schválila. Byl tak dán základ nové sloučené organizace, jejíž utvoření znamená historický milník ve vývoji rybářství v našem kraji. V tomto případě jistě nejsou podstatná jména funkcionářů organizace, podstatné je, že se o její chod staralo 16 volených členů. Organizace byla rozdělena do čtyř skupin, které mají své výbory a scházejí se pravidelně měsíčně. Zdálo se, že nic nestojí v cestě v dobré práci nové organizace, která vznikla spontánním přáním většiny členů. Brzy se však projeví rozpory, které nakonec vedly k rozbití jednoty. Ze společné organizace vystoupila a znovu se osamostatnila místní skupina v Brodku. Podrobnosti nelze rozvádět, ale krizové jevy v naší společnosti, ať chceme, či nechceme pronikly i do naší rybářské organizace. Změna k lepšímu nastává po federativním uspořádání republiky, které se projevilo i v našem rybářství. Dne 1. dubna 1966 obdržela MO Tovačov od ONV Kroměříž přípis, kterým se přidělujeme šterkovské Bezměrov k rybářskému revíru Morava 13, který obhospodaruje ČRS MO Kroměříž. Proti tomuto přípisu bylo podáno odvolání, bylo neúspěšné a o tento revír jsme na několik let přišli. Jen tak pro zajímavost kronika z té doby uvádí počty odpracovaných hodin následovně – pro JZD 4911 hodin, na lesních brigádách 982 hodin, v akci „ Z „ 776 hodin, na rybnících 1562 hodin a na práci pro organizaci 5670 hodin. Na výroční schůzi byl odsouhlasen návrh na odpracování 15ti hodin na člena. Pochopitelně jednohlasně. Bylo odsouhlaseno zakoupení nákladního auta Škoda 256 za 5.000,- Kč.

Čtvrtý celostátní sjezd zakončil 25ti leté období československého rybářského svazu. Vznikl Český rybářský svaz pro Čechy, Moravu a Slezsko. I v naší organizaci nastává obrat v činnosti a nově zvolený výbor v roce 1969 pak na delší období téměř bez větších zásadních změn řídí naši organizaci na dlouhé období. Předsedou byl zvolen Jan Řemer.

Organizace nezapomínala ani na ty své členy, kteří se zasloužili o její zdárný chod. Zde bude jistě namístě tyto jmenovat. Čestná uznání obdrželi pánové: Vladimír Majtner, František Hájek, Miroslav Chýla, Stanislav Brokeš, Jan Řemer, Otto Hanzlíček, Viktor Hýbner, Julius Vémola a Karel Zapletal.

O tom, že organizace nezapomínala na mládež svědčí to, že v roce 1968 na základě spolupráce se Základní školou byl ustanoven kroužek mladých rybářů a více jak šedesáti žáky. Výbor organizace rozhodl založit kroniku. Tato byla přepsána velmi pěkným ozdobným písmem a obohacena černobílými i barevnými ilustracemi, což obojí provedl František Kucián. Je jednou z nejlepších po stránce jak výtvarné, tak i obsahové v Tovačově / poznámka pisatele – věřím, že se podaří ji dopsat až do dnešní doby /. Podle návrhu Františka Kuciána nechala organizace zhotovit dva druhy odznaků.

Toto období zakončíme přehledem o revíru a statistikou úlovků: Organizace hospodařila na revírech Morava 14, 15, 16, Blata, Bečva od troubeckého jezu a jezero Skášov o celkové výměře 180 ha. V celém revíru bylo na udici uloveno 10 596 kusů ryb o

celové váze 11 823 kg. Úlovek na jednoho člena byl 27 kg. Ryb. Nejúspěšnějším byl Jiří Lučan, který ulovil 259 kusů ryb o váze 111 kg. Pro porovnání uvádím – v roce 2000 bylo uloveno 11 982 kusů ryb o váze 17 859 kg. Úlovek na jednoho člena byl podstatně menší a činil necelých 18 kg. ryb. To je jen poznámka pro ty, kdo v krajském hospodaření vidí záruku bohatých úlovků.

Sedmdesátá léta – období normalizace.

Období od roku 1970, toto poměrně dlouhé období v činnosti organizace je možno nazvat obdobím všestranného rozvoje. Začala se projevovat promyšlená a cílevědomá práce výboru a všech ostatních jejích členů. 14.2.1971 byl zvolen početný výbor, čítající 19 členů. Z tohoto období jen ty nejdůležitější události. Organizace k 31.12.1970 měla 415, o rok později již 437. Vyplácí se i práce s mládeží. Ve 3 kroužcích je jich 58. Je povinností zmínit se o mimořádném úspěchu této práce – naše mladá členka Světlana Vlachová z Troubek za dosažené výsledky na soustředění v PT v Karviné byla vyslána na setkání na Pražském hradě.

Ve dnech 11. a 12. června 1972 byly uspořádány závody, kterých se účastnilo celkem 432 rybářů. V tomto roce organizace uspořádala zájezd na Vířskou přehradu. Námi obhospodařovaná vodní plocha se zvětšila na 197 ha. Vedle již uváděných ploch znovu přibýlo Bezměrovské pískoviště. Dále jsme obhospodařovali Jordán, Štětky, mrtvé rameno Pustý v Dubě, retenční nádrž v Bolelouci, Blata 1, Valová 1, Bečva od starého jezu v Troubkách po ústí do Moravy a společně s MO Prostějov i revír Blata 3 v Hrdíbořicích. V měsíci červenci 1973 byly uspořádána na jezeře Skašov denní i noční závody s účastí 500 rybářů. Tyto oblíbené závody v dalších letech pokračovaly. Byla věnována velká péče čistotě tekoucích vod, tato se však přes veškerou snahu neustále zhoršovala. Pro špatný stav vody na mlýnském náhonu bylo s JZD Tovačov dohodnuto zrušení výtěrových rybníků v Tovačově - Anníně za náhradu 20 tisíc Kč. Do retenční nádrže v Měrovicích byla vysazena násada, a to: K 1 11.000 kusů o váze 410 kg, Š 0 200.000 ks, L 6.000 ks. Skřmilo se 239 q krmiva. Vyčísleno kronikářem – práce 12.040,- Kč, materiál 8.000,- Kč, nájem 7.000,- Kč, násada 8.030,- Kč, celkem tedy 35,070,- Kčs. Při výlovu 21.10.1972 sloveno 18.992 kusů ryb o váze 6545 kg. Zisk byl vyčíslen na 30.874,70 Kčs. A aby to bylo úplně – náklad na výrobu 1 kg ryb na této nádrži činil 5,35 Kčs.

Jestliže však si přečteme, že organizace vydala za ryby pro zarybnění celých 45.330,- Kč korun československých, budí to se srovnáním se současností úsměv. Současné náklady přesahují sice 1 milion korun, ale cena ryby je přes 40 Kč za kilo a to je zase pěkně vzdálené oněm 5,35 Kčs. Zkrátka jiná doba, jiné ceny. Důležité ale nejsou ceny, ale pocit, s jakým od vody odcházíme a zda jsme tam nebyli úplně zbyteční a bez záberu. Jelikož v důsledku každoročních srážek vody na Mlýnském náhoně docházelo k úhynu ryb, byl zakoupen elektrický agregát, kterýmžto se prováděl odlov, a ryby byly přesazovány do povodí.

Od roku 1974 platí zákaz jízdy a parkování kolem jezer. Rybáři musí v okolí místa kde loví dodržovat čistotu a pořádek. Neuposlechnutí tohoto nařízení znamená odebrání povolenky. Navíc na Donbase nastoupilo místenkové chytání. To znamenalo, že rybář si musel předem zakoupit tzv místenku. Počet lovicích byl omezen na 150 lovicích. Tento počet se však nikdy nepodařilo překročit, jelikož zde mohli lovit jen členové naší MO Tovačov. Ke 31.12.1974 je stav členstva vyjádřen číslem 458. V tomto roce se konají závody v lovu ryb na udice pro pionýry. Bylo provedeno školení všech členů ČRS, kteří do naší organizace vstoupili od 1.1.1971. V tomto roce ke zvýšenému znečištění vod nedošlo. Bylo upuštěno od obhospodařování nádrže v Hrdíbořicích. Pokud se týká úlovků – tyto jsou vedeny jen u našich členů. Celkem bylo chyceno 7714 kusů ryb o váze 7880 kg.

Dle kronikáře byl rok 1975 rokem velmi dobrým. S tím však kontrastuje to, že byla opět otrava. Uhynulo 50 q ryb, které byly odvezeny do kafilerie Blatec. Na úhynu se podepsal nedostatek kyslíku ve vodě. Do MO přistoupilo 29 nových členů. Do revíru byla vysazena maréna, a to o váze 450 kg. Rok 1975 je posledním, kdy naše organizace hospodařila jako samostatná a každý, kdo na našich vodách chtěl lovit, musel si v Tovačově zakoupit povolenku. Kronika se zmiňuje o tom, jak na výroční členské schůzi se soudruh Bílský z Ostravy bije za právo 4000 ostravských rybářů, převážně horníků a hutníků na rybářském vyžití v celém kraji a ne jen na několika jejich revírech. Tomu se samozřejmě nedalo čelit a tak přistoupení na krajské hospodaření bylo téměř jednohlasně přijato a k naší lítosti je nutno konstatovat, že tento stav trvá dodnes.

V roce 1976 došlo k zavedení úředních hodin pro členy MO ČRS a to každý pátek od 15,30 do 18.00 hodin v kanceláři Tovačov. Byl uskutečněn zájezd na výstavu „ Země živitelka „ do Českých Budějovic. Zúčastnili se i rodinní příslušníci. Bylo konstatováno, že letos rybářské závody nebudou. A nepočítá se s nimi ani v budoucnosti. Důvod je prostý – jezera jsou začleněna do systému vodárenských nádrží a pro velkou návštěvnost jsou nepřijatelná. Přesto je nárůst návštěvnosti na Donbase markantní, na revíru totiž platí každá povolenka, vydaná i v sousední organizaci. Místní povolenky v počátečních letech ani nebyly zavedeny. Škoda . V tomto roce odpracovali naši členové 3559 hodin. Průměr na členu byl 8 hodin. Na akcích „ Z „ pro Tovačov odpracováno z toho 1800 hodin. Vysazeno bylo - kapra kusů 8600 o váze 5807 kg., lína 4420 kusů o váze 956 kg , cejna 2800 kusů o váze 337 kg, štiky 1 1500 kusů o váze 164 kg. dále štiky 0 100 000 ks, štiky rychlené 1300 ks, candáta 5000 ks, bílé ryby 3200 ks o váze 414 kg, úhoří monté 7500 kusů. Toto velmi dobré zarybnění přineslo i odpovídající úlovky našich členů. Jen tak pro informaci: kapr 3956 kusů o váze 6215 kg, lín 555 ks o váze 231 kg, cejn 656 ks o váze 320 kg, tloušť 393 ks o váze 214 kg, štika 314 kusů o váze 620 kg, bílá ryba 2482 kusů o váze 362 kg a tak dále.

V revíru nedošlo k podstatným změnám. Bylo zrušeno ochranné pásmo na Splavské a jako nové ochranné pásmo v části revíru Morava 15 byl stanoven úsek na Bečvě od jezu v Troubkách až po silniční most mezi Troubkami a Tovačovem. V jednání je vyhlášení ochranného pásma „ Zástudánční „ v důsledku zřízení přírodní rezervace. Toto bylo dořešeno až v roce 2002 - pozn. autora. Při výroční členské schůzi byly uděleny čestné odznaky a

další čestná uznání. Při této příležitosti je třeba uvést, že za dlouhodobou a obětavou práci pro spolek byli na nejvyšší ocenění navrženi, ocenění dle jednotlivých stupňů také dostali pánové: Výstřela Jan, Stanislav Brokeš, Otto Dršťák, Jaromír Morávek, Josef Pískovský, Bedřich Rosůlka, František Spálovský, František Šinágl, Jaromír Žáček, Kucián František, Slavomír Vlach a Zapletal Karel,

Stav členské základny roce 1977 byl 470 členů a 76 mladých rybářů. Brigádnických hodin odpracováno 4756, z toho pro akce „ Z „ 890. Organizace hospodářila již na 328,5 ha vodních ploch. Rybáři pokračovali v adaptaci hospodářské budovy v Tovačově Anníně. Budoval se sklad krmiva, nářadí a dílny na opravy. Počítá se i se zřízením garáže pro nákladní auto a později rovněž se společenskou místností. V Měrovicích bylo sloveno 20 965 kusů ryb o váze 7279 kg a výnos byl spočítán na 90.000,- Korun československých. V tomto roce, ve dnech 16. – 18.9. byl uspořádán zájezd na Slovensko, zúčastnilo se jej 33 členů.

Pro rok 1978 bylo vydáno 476 povolenek, z toho 7 ženám. Dále bylo vydáno 15 povolenek mladistvím a 80 povolenek mládeži. V tomto roce byl uskutečněn zájezd na Safari do Hradce Králové, dále na zámek v Opočně a na Třebechovický betlem. Bylo uloveno celkem 14.406 kusů ryb o váze 11.260 kg, je to úlovek všech členů kraje lovicích na našich revírech. Na revírech Morava 15 a 16 nás postihla velká otrava. Škoda byla vyčíslena na 91.987,- Kč, kterou pro nás vymáhal KV ČRS v Ostravě. Z důvodů nelovení retenční nádrže v Měrovicích byly v tomto roce vyčíslena ztráta na hospodaření ve výši 28.812,10 Kč. V důsledku nemoci požádal o odstoupení z funkce pan Brokeš Stanislav. 40 roků je členem ČRS a od roku 1940 zastával různé funkce ve výboru a zastupoval organizaci jak v oblastním výboru Olomouc, tak i v KV ČRS Ostrava.

V roce 1979 se členská základna příliš nezměnila a čítala 471 členů, z toho 7 žen, měla registrováno 22 mladistvích a 69 žáků. Na brigádách bylo odpracováno 3484 hodin, z toho na sportovní hale 440, na čističce 60 hodin, na rybochovných zařízeních 1831 hodin. Odevzdáno bylo 6494 kg druhotných surovin. Tohoroční zájezd byl směřován na přehradu Seč a do Pardubic. Zájem o náš revír Morava 15 A, což je Donbas, je opravdu velký, většina rybářů z okolí pochopila, že se jedná o lokalitu s vynikající kvalitou vody a tudíž se nemusí bát, že ulovená ryba by nebyla té nejlepší kvality. Každý, kdo se alespoň jednou spálil s rybou z našich řek ví, o čem je zde řeč. V tomto roce bylo na všech našich revírech uloveno 17 579 kusů ryb o váze 14 234 kg. To tedy znamená, že z výměry našeho revíru je výtěžnost z 1 ha plochy 53 kusů ryb o váze 43 kg.

Jestliže v předešlém roce bylo upuštěno od výlovu retenční nádrže v Měrovicích pro nedostatek násad, zaměřila se činnost na co nejlepší výsledky v roce 1979. Byl zajištěn i dozor. Výsledky se dostavily. Bylo sloveno 24.630 kusů ryb o váze 10.510 kg. Vyčíslená hodnota činí 127.043,-Kčs. Je třeba se zmínit o tom, že z toho bylo dodáno 2.400 kg lína na export / i dnes by to pomohlo naší pokladně ale lína je dnes vzácnost sehnat na zarybňovací plán a ne ještě na export /.

Léta osmdesátá – období, kdy chybělo tak málo a skoro jsme dobudovali socialismus.

Podle kronikáře a dalších dostupných podkladů bylo v roce 1980 nejdůležitější to, že se splnil socialistický závazek. V rámci něj bylo odpracováno 4.366 hodin a pro národní hospodářství bylo odevzdáno dalších 14 tun druhotných surovin. To aby naši ostravští kolegové, pokud zrovna neloví měli co tavit. Inu nevyčerpateľná je studnice socialistického hospodaření a tím i druhotných surovin. Jako odvalu kronikáře uvádím, že si dovolil do ní napsat, že nebyl splněn stanovený zarybnovací plán. Chybělo 600 kusů kapříků. Snad to bylo napraveno tím, že těm nasazeným bylo zdůrazněno, aby se snažili co nejvíc přibrat, aby byla tato katastrofální ztráta eliminována a aby ani místní organizace, ani národní hospodářství neutrpělo újmu. Jinak vyčísleno v korunách, toto zarybnění činilo pro tento rok 97 tisíc korun. Pokud by se snad někdo snažil dočíst v kronice či jiných zápisech organizace, co se dělo u vody mezi rybáři, hledal by naprosto marně.

Počet členů v roce 1981 se zvýšil na 485, z toho 6 žen. Mladistvých bylo 23 a počet žáků poklesl na 70. Pro ně uspořádal pan Morávek besedu o lovu ryb v Mongolsku. Tovačovská organizace překračuje hranice okresu a to od Dubu v okrese Olomouc až po Bezměrov v okrese Kroměříž. Obhospodařuje 328,5 ha bez rybochovných zařízení a nachází se v revírech Morava 14, 14a, 15, 16, 17a Blata 1, Valová a Romže. V těchto revírech ulovili členové organizace v roce 1981 13 225 kusů ryb o váze 4 925 kg. Byla provedena oprava rybníka v Uhřicích, bylo pokračováno ve výstavbě a úpravě rybníka ve Věrovanech. Plněny však byly i jiné úkoly vyplývající z členství v NF. Členové odpracovali pro činnost vlastní organizace 2571 hodin, na plnění volebních programů 687 hodin, v zemědělství 260 a pro zlepšení životního prostředí 140 hodin.

Rok 1982 byl poměrně úspěšný hlavně pro práci s mládeží. V MO byly ustaveny 4 kroužky mládeže, a to v Dubu, Kojetíně, Troubkách a Tovačově. Mladí rybáři se úspěšně zúčastnili soutěže o zlatou udici a Severomoravského poháru mládeže. Další akcí byla ukázká rybolovná techniky na Dětském dnu v Tovačově a na pionýrském táboře v Čekyni. Na celostátní soutěži aktivity mládeže se mladí borci z naší organizace umístili na třetím místě v kraji. Je vidět, že práce s mládeží není samoučelná, že přináší úspěchy a nepodstatné je to, že roste nastávající generace dobrých sportovních rybářů.

Pokud se týká roku 1983, bylo v evidenci 498 členů. A účast na členské schůzi byla 332 členů. Uloveno bylo celkem 8 620 kusů ryb o váze 7 247 kg. Na jednu povolenku činil úlovek 17 kusů o váze 14,4 kg.

Největší kapr tehdy měřil 67 cm a vážil 7,8 kg. Štika 97 cm váha 7 kg, candát 77 cm a váha 4,3 kg. Porovnávejte ze současnými úlovky a zjistíte, že není možno srovnávat.

V roce 1984 bylo odpracováno 4481 hodin, z toho pro město Tovačov 2004 hodin, odevzdáno 4750 kg druhotných surovin, při čemž už se uvádí tříděný odpad. Z fondu otrav bylo zakoupeno 18.100 kusů ryb za 40.000,- Kč a vysazeno do revírů. Tím se podstatně

zvysuje hodnota nasad na 202.769,- Kč. Jako každoročně byla v letních měsících srážka na Mlýnském náhoně. Agregátem bylo sloveno a přesazeno 3000 kusů ryb o váze 1 393 kg, v hodnotě necelých 17 tisíc korun.

Krátce o roku 1985 – organizace měla 460 členů. Odpracováno v rámci organizace bylo 3912 hodin, z toho mládež odpracovala 250 hodin. Druhotných surovin bylo odevzdáno 11 tun. Řetenční nádrž v Měrovicích je za účelem generální opravy vypuštěna. Výsledek hospodaření v tomto roce činí 127.350,- Kčs, zatím co výdaje jsou 104.091,- Kč. Zisk tedy činí 23.259,- Korun československých.

Když už postupuji po letech, jsme u roku 1986. Je to rok podle materiálů z nichž čerpám, mimořádně úspěšný. Členská základna činila 465 členů. Ženy a mládež nepočítaje. Pokud se týká brigádnických hodin se projevuje zvýšený počet těchto hodin dle požadavku MěNV Tovačov na splnění socialistického závazku města pro výstavbu sportovní haly, dobudování čističky odpadních vod a zdravotního střediska.

Stav členské základny je v roce 1987 465 členů, z toho 10 žen. Mládeže je registrováno celkem 150, z toho mládeže do 15 let 107. Kromě plnění brigádnických hodin bylo odevzdáno 1149 kg. druhotných surovin, vysázeno 10 500 stromků. Zaměření brigád bylo hlavně na plnění volebních programů NF. Odpracováno bylo 4040 hodin, z toho pro ČRS 3200 hodin, pro akce „ Z „ 620 hodin, výsadbu stromků a pro ŽP 230 hodin a zbytek pro činnost v ČRS. Nezasvěcenému by mohlo připadat, že nám vlastně ty udice jen při plnění brigádnických povinností jen překáží. V květnu tohoto roku proběhlo místní kolo ve Zlaté udici. Zúčastnilo se ho 35 mladých rybářů. Z nich 5 chlapců a 1 dívka postoupili do okresního kola. Podzimního kola v místních závodech se zúčastnilo 50 mladých rybářů. Uloveno bylo v tomto roce 9 723 kusů ryb o váze 10 419 kg.

V roce 1988 se do organizace přihlásilo dalších 43 členů. Odpracováno bylo celkem 4310 brigádnických hodin, z toho na akce „ Z „ jich bylo 950. Na našich revírech bylo uloveno našimi členy celkem 8.222 kusů ryb o váze 7833 kg. Organizace hospodařila na rybníku v Uhřčicích a v Měrovicích. Bylo sloveno 13 700 kusů štiky rychlené. Pokud se týká finančního hospodaření, z účetní zprávy vyplynulo, že rok tento končil ziskem 35.979,- Kč.

17.11.1989 končí vláda jediné a nutno dodat, že vládnoucí strany. Tak to o sobě ráda tvrdila a pro jistotu dala i do ústavy, kdyby někdo pochyboval či huře chápal. Na činnosti MO ČRS Tovačov se to nijak zvlášť neprojevuje. Rybáři jdou opět k vodě jak za odpočinkem, tak i za nějakým tím úlovkem. A ryby za každého režimu potřebují jak v Měrovicích, tak ve všech dalších vodách nějakou potravu. Jednou jako krmivo, podruhé jako návnadu, na níž mají být přelstěny. A to jim tam rybáři, dychtící po rybě velké a ještě větší rádi dají. Ale už bez úvah a názorů – jedna doba je pryč, je v propadlu dějin, což je ku prospěchu snad i rybářské věci a s novou dobou jsou nové problémy.

Stav členské základny k 31.12.1989 454, z toho 3 ženy. Děti organizujeme 121, mládež čítá 21 členů. Přijato bylo 27 nových členů. Z rybníku v Uhřetěticích bylo sloveno 11.650 kg Šr. Průměrný hektarový výnos z rybníků činil 9 q, což bylo hodnoceno jako vynikající. Poprvé byl napuštěn rybník Měrovice II. Výsledek byl dobrý, bylo však zjištěno, výlov je z důvodů špatné vypustitelnosti vody velmi namáhavý. Proto se jeví účelnější zde pěstovat větší rybu a tuto přepouštět do spodního rybníka a slovit společně. 27 mladých rybářů se zúčastnilo místního kola „ Zlaté udice „, 5 hochů a 1 dívka postoupili do okresního kola. Druhotných surovin bylo odevzdáno 12.200 kg, zkrátka je to náš koníček a ani změna režimu s tím zatím nepohne. Celkově bylo uloveno 9.517 kusů ryb o váze 10.212 kg. Konečně se podrobněji zmíním o plnění zarybnovacího plánu. To proto, že se poměrně stabilizovala plocha revíru. Takže K 2,3 16.350 kg, L2 2.900 kg, Šr 6.060 kg, Ca 1 3.800 kg, Š 1 335 kg, Br 12.200 kg, Su 1,2 1.112 kg, Ma 1 6.000 kg, Am 2 110 kg. Problém, který organizace řeší, nespočívá jen v zajištění druhu a množství rybí násady, daleko horší je řešení zajištění přepravy těchto ryb natolik, aby nedocházelo k úhynu ryb proto, že nejsou zajištěné vhodné přepravní prostředky. Nemalý problém je i v tom, že přeprava se děje často v pracovních dnech a uvolňování kvalifikovaných pracovníků činí a bude činit velké problémy. Tito obětují nejen svůj volný čas, ale mnohdy i kus dovolené. A při tom jim kolikrát může organizace za tuto činnost jen poděkovat. Uloveno bylo celkem 9.517 kusů ryb o váze 10.212 kg, cena ulovených ryb vyčíslena částkou 160.570,- Kčs. Kapra se ulovilo 5223 kusů o váze 8.380 kg v hodnotě 125.700,- Kč. Vzhledem k nepříliš zlepšené čistotě vodních toků z nich nejsou ryby tak kvalitní jako z revíru Morava 17A. Zarybněny jsou tyto vody přitom velmi dobře.

V roce 1991 měla MO 442 dospělých rybářů, 29 mladistvých a 163 dětí. Na VČS bylo konstatováno, že dochází ke snaze o velký příliv členů z Prostějovského okresu. MO se toto bude snažit limitovat. Dochází rovněž k velké migraci rybářů ze sousedních okresů. Toto se opírá o údaje, kdy rybářskou stráž bylo kontrolováno 392 členů naší organizace, ale 1.759 rybářů z jiných organizací, a to hlavně na revíru Morava 17A. Zde se projevuje jistá nelogičnost celého krajského hospodaření. Velké organizace se stále zvětšují a přitom nemají revíry ani pro stávající členy. Nic jim však nebrání, aby prodávaly povolenky klidně dál a své členy posílali drancovat okolí. Je opravdu s podivem, proč právě u rybářů se tento nesmyslný systém tak sverepě usadil, že ani nejvyšší představitelé svazu o jeho změně nehodlají diskutovat. Další neřešitelný problém dělají koupající se, i když ani ne tak vlastním koupáním, jak zanecháváním po sobě velkého množství odpadků. Ve snaze nepřijít o tento atraktivní revír z důvodů hygienických, provádí naši členové i několikrát za rok úklid revíru. Mladým rybářům se v tomto roce mimořádně dařilo. Pracují zde 4 kroužky. Místního kola „ Zlaté udice „ se zúčastnilo 45 mladých rybářů. V okresním kole naši borci suverénně zvítězili. Škoda, že pro nemoci a jiné závažné důvody se nezúčastnili krajského kola. V revírech bylo vysazeno 45.826 kusů ryb o váze 15.871 kg. Z toho jen kapra bylo vysazeno 17.916 kusů. Hodnota vysazené ryby činí 218.860,- Kč. Problémy začali dělat pytláci v Měrovicích. Byla učiněna opatření, aby tato neblahá činnost byla co nejvíce eliminována. Pokud se týká organizačních změn v českém rybářském svazu, byly schváleny nové stanovy a některé organizační změny ve způsobu hospodaření. Jednou ze změn je možnost, aby děti do 10 let mohly chytat v přítomnosti dospělého držitele povolenky na

jeden z jeho prutů, i když sami povolenku nemají. 23. ledna se v Přerově uskutečnilo jednání mezi MO Přerov, Tovačov a Brodek, na straně jedné a Chropyně, Němčic a Prostějova na straně druhé, včetně zástupců ÚS Ostrava a ČRS. Byla dohodnuta vzájemná platnost územních povolenek. Vysazeno bylo 46.086 kusů ryb o váze 15.502 kg a o hodnotě 330.482, Kč. Uloveno v našich revírech včetně hostů bylo 13.492 kusů ryb o váze 13.596 kg. Pokud se týká činnosti rybářské stráže v tomto roce, vykonala 270 obchůzek, zjištěno bylo 67 přestupků a 1 pytlák. Tyto obchůzky představují 2.160 hodin. Přestupky se týkaly - lovení ryb v době všeobecného zákazu, ponechání podměrečné ryby, nezapsání revíru, lovení dravců v době zákazu, rozdělování ohňů. Jak uvádí zpravodaj - většina přestupků je spáchána rybáři z jiných organizací.

V roce 1992 došlo ke změně formy povolenek, kdy tato byla nahrazena dle druhu různobarevnou známkou. K placení za hotové přistoupil výbor z důvodů vyšších poštovních poplatků, čímž bylo ušetřeno cca 2.000,- Kč na poplatcích. Rovněž členové ušetřili spousty peněz za poštovné. U mládeže jsou aktivní stále 4 kroužky. Scházejí se dle plánu činnosti. Zlaté udice se zúčastnilo 45 mladých rybářů. Podzimních závodů se zúčastnilo 40 mladých rybářů. Pokud se týká rybářské stráže, je možno zodpovědně napsat, že bylo vykonáno zhruba tolik pochůzek jako v minulém roce. Nelíší se ani druhy přestupků. Jako by ten rybářský národ byl nepoučitelný.

V tomto roce se jako druhý automobil zakoupila zánovní AVIA s prodlouženou kabinou, umožňující převoz více lidí. Došlo i ke změnám, o kterých je třeba se zmínit: Na všech částech revíru Morava 17 A je lovná míra krapra 40 cm. Na toku Moravy je povolen lov ryb celoročně. Všeobecné hájení na uzavřených revírech je od 16.3. do 30.4. Počet ulovených ušlechtilých ryb se na jednu povolenku zvyšuje na 60 kusů. Přívlač umělou nástrahou je povolena od 16. června. Lov na živou či mrtvou rybkou je povolen od 1. července. Ulovení ušlechtilé ryby je povinen lovíci ihned po ulovení zapsat do přehledu o úlovcích. Přihlásili se majitelé pozemku u hospodářské budovy v Anníně. Aby toto bylo ošetřeno, byla sepsána nájemní smlouva, dodatečně se ukázalo, že to byla jen vychytralost jednoho ze singularistů, který chtěl inkasovat za všechny. Uloveno bylo na našich revírech a našimi rybáři 8.074 kusů ryb o hmotnosti 6.485 kg. Organizace po rozdělení hospodářského výsledku - zisku, má majetek v hodnotě 860.802,- Kčs.

Rok 1993 je pro místní organizaci příznačný tím, že se začínají projevovat neblahé následky stanovení ochranných pásem vodního zdroje. Limit měl být 50 lovcích rybářů, což se ukázalo jako prakticky neřešitelný problém. Většina rybářů tehdy ještě pracovala a k vodě se dostala jen o sobotách a nedělích. Po složitých a vleklých jednáních vedení organizace s hygienickou stanicí a vodohospodáři se přistoupilo ke zrušení omezení počtu lovcích. Napomohla tomu i skutečnost, že naprosto nekontrolovatelné množství koupajících mnohonásobně převyšuje počet rybářů. Stav rybářské základny je následující - 485 dospělých, z toho 10 žen, děti do 15 let organizovaných ve 4 kroužcích bylo 155 a mládeže od 16 do 18 let bylo 55. Celkem tedy jsme měli evidováno 695 členů. Zpráva konstatovala, že je to optimální stav organizovanosti členstva hlavně v návaznosti na počty a kvalitu mladých rybářů přecházejících k řádným členům MO. Ze strany Výzkumného ústavu veterinárního Brno byl proveden odlov ryb za účelem zjištění kvality rybího masa. Výsledek

nebyl dodán. Pokud se týká brigád, je situace rok co rok se opakující, a to, před zahájením rybářské sezóny se musí vyčistit břehy od odpadků ponechaných rybáři, koupajícími se, houbaři a ostatními návštěvníky předmětných břehů. Vzhledem k tomu, že organizace neprovádí žádné brigády pro akce „Z“ a jiné složky, jak bylo zvykem v minulosti, bylo umožněno, aby ti členové, kteří nebudou moci z pracovních či jiných důvodů brigády odpracovat si tuto povinnost splnili buď odevzdáním 1 metráku krmiva, nebo zaplatili částku 300,- Kč. Dle účetní zprávy vypracované účetním místní organizace Českého rybářského svazu Tovačov panem Jaromírem Žáčkem si v tomto roce vedla velmi špatně, a k tomu odpovídal i hospodářský výsledek, který činil zisk pouhých 601,- Kč, což představuje zhruba 1,- Kčs na členu. Rozvaha organizace v tomto roce činí 907.412,- Kčs. Úlovky činí 9.118 kusů ryb o váze 9.803 kg. Kaprů - nejsledovanější to ryby bylo chyceno 3.818 kusů o váze 7.087 kg, sumci 4 o váze 48 kg, na ty ale ještě dojde, i když o pár let později. Rybářská stráž vykonala 253 pochůzek, přepočteno na hodiny to je zhruba 2.000 hodin. Bylo kontrolováno 3.025 rybářů, u kterýchžto bylo zjištěno 68 přestupků - přestupky běžné, stále se opakující, ale objevuje se nový nešvar, a to je překračení času stanoveného pro lov. Někteří rybáři by nejraději chytali 24 hodin denně a to ze zákona nejde. Radost nám udělali mladí rybáři, kteří v počtu 40 se zúčastnili soutěže v rybolovné technice, kde velmi dobře uspěli.

V tomto roce došlo k dosti podstatné změně v majetku naší organizace, když jsme po mnoha letech odprodali dům a tím i naši kancelář v Tovačově a přemístili se do nově zadaptované hospodářské budovy v Anníně. Původní obavy, že členové nebudou tuto změnu akceptovat se nepotvrdily a tak hospodaříme pod jednou střechou a denní přítomnost v objektu není rozhodně na škodu. Kromě toho, že jsme za prodaný objekt dostali nějakou tu korunu pro další vylepšení hospodářské budovy, určitě jsme ušetřili hodně za neodkladnou opravu prodaného domu.

V roce 1994 činila členská základna 515 členů, 63 mládeže, a 155 dětí. Vydáno bylo 765 povolenek. Hospodářská budova v Anníně byla řádně kolaudována, a bylo jí přiděleno číslo popisné Annín 16. Byl rozšířen počet informačních míst - v praxi to znamená, že informační skřínky byly umístěny na místech radnicemi k tomu určených, v Kojetíně, Polkovicích, Uhřčicích, Lobodvicích, Dubu nad Moravou a v Tovačově. Pro rok 1994 dochází ke změnám na revírech 17 A Tovačov, a to - je omezen úlovek kapra na 4 kusy týdně, obnovuje se povinný zápis do docházky, je zvýšena míra štičky na 60 cm. Konečně byly dodány výsledky rozborů Výzkumného ústavu veterinárního z Brna. Výsledky jsou následující- PCB 0,5 mg/kg, kadmia 0,05 mg/kg, olova 1,0 mg/kg a rtuti 0,2 mg/kg byly překročeny pouze nepatrně u rtuti na soutoku Moravy s Bečvou, a to u tří tloušťů nad 40 cm. Je to důležitá informace a měla by ji znát široká rybářská veřejnost z hlediska svého zdraví, jako konzumenti ulovených ryb v tomto revíru. O tomto důležitém faktu bude řeč za pár let později. Ale nepředbíhejme. V tomto roce došlo k dohodě VaK, ŠaP a MO ČRS o oplocení jezera III. K tomuto oplocení došlo, později se ale ukázalo, že to byla akce neuvážená, nákladná a v celku nic neřešící. Postupně bylo rozkradeno několik set metrů kvalitního plotu a následně došlo i na betonové sloupky. Ale to v podstatě nebylo předmětem činnosti a hospodaření MO ČRS Tovačov i když se na oplocení také spolupodílela. Pokud se týká mládeže, činnost všech čtyř kroužků probíhá dle schválených plánů činnosti. A to je

dobře, protože jen tak lze vychovat kvalitní členy naší organizace. Rybářská stráž zkontrolovala 2.895 rybářů, provedla 241 obchůzek a zjistila 48 přestupků proti rybářskému řádu. V tomto roce bylo uloveno celkem 11.099 ryb o váze 11.257 kg.

V roce 1995 je stav členstva místní organizace následující- 650 členů, z toho je 12 žen. Mládeže 16-18 let bylo 69 členů, děti 8 - 15 let pak 177. Účetní zpráva uvádí stav hospodaření částkou 1,028.081,- Kč korun českých, což značí, že se zde nejedná oproti předchozím rokem o zanedbatelnou organizaci či klub. Začíná být pravidlem předem stanovený zarybňovací plán. Je to pro organizaci nepsaný zákon, není to však dogma. V tomto roce bylo určeno 619.840,- Kč na zarybňování. V tomto plánu je určen druh ryby, její počet a revír, do kterého má být ryba vysazena. Jen tak pro informaci uvádím, že vysazeno mimo jiné bylo 20.350 kusů kaprů, 2.600 kusů lina, 6.500 kusů candáta, 200 kusů sumce, 8.000 kusů ostrorečky, 6.100 kusů štiky rychlené a třeba mimo jiné 10.500 kusů bílé ryby. Sumarizace úlovků je, že bylo uloveno 10.924 kusů ryb o váze 13.396 kg.

V tomto roce je poprvé po mnoha letech zaznamenán výskyt bobrů na katastrálním území Tovačova, a to v rybářském revíru Morava 17 A v blízkosti dopravníkového pásu z jezera II - Troubky do úpravny v Tovačově. Zde byly vysoce odborně bobry položeny čtyři stromy druh jasan o průměru zhruba 40 cm, výška stromů 12 - 15 metrů. Jedná se patrně o bobry vysazené v Litovelském Pomoraví. Odkud k nám přivandrovali není podstatné, důležité je, že se jim zde líbí a jak je předpokládáno, budou s nimi v budoucnosti potíže.

Rok 1996 je v činnosti místní organizace následující, byla provedena plynofikace kanceláře a zasedací místnosti, byla učiněna dohoda s MO Chropyně o vzájemném rybolovu na revírech. Bylo přijato 20 nových členů rybářského svazu. V rámci nařízení sněmu ČRS byla zvýšena členská známka na 150,- Kč. V důvodové zprávě se uvádí, že všechno se zdražuje, a ani rybáři nemohou být pozadu. Bylo provedeno seznámení s tím, že lovná míra kapra je 40 cm, ostrorečky je 30 cm, denní úlovek ostrorečky činí 10 a týdenní 30 kusů této ryby. Dle sumáře pro úplnost uvádím, že v tomto roce jich bylo uloveno jen 65 kusů, o rok později 110 kusů. Naše organizace sdružuje 152 mladých členů. Činnost kroužků, v nichž jsou tito mladí rybáři, organizována je zaměřena na teoretickou výuku, seznámení s rybářským řádem, rybolovnou techniku, poznávání ryb, vodních živočichů a rostlin a ochraně životního prostředí. Pro mladé rybáře je připraven závod v lovu ryb. Zarybňovací plán pro tento rok v celku určoval, ale byl plněn tak, že bylo nasazeno 20.350 kusů kapra, 2.600 kusů lina, 6,020 ks štiky, 7.265 ks candáta, 200 sumců, 8.000 ks ostrorečky, 4.500 amurů, 10.500 ks bílé ryby. Uloveno bylo celkem 9.679 ks ryb o váze 11.583 ks.

V roce 1997 se provádí oplocení parcely u hospodářské budovy, napojení na vodovodní řád a úprava prostranství před budovou. Vzhledem k velkým provozním nákladům a problematickému využití 2 nákladních aut se výbor rozhodl odprodat Pragu V 3 S a získané finance investovat do zhodnocení budovy. Brigádnická činnost se zaměřila na údržbu a ochranu rybochovných zařízení Uhřetice a Měrovice. Výbor MO ČRS Tovačov dodržuje zaběhnutý a osvědčený režim úředních hodin a výborových schůzí. Jen tak naokraj - i když při výdeji povolenek se všichni snaží o co nejrychlejší postup, při návštěvě 80 až 100 členů se žádostmi toto nelze promptně vyřídit. Ke 31.12.1996 je stav členstva 918. Tento nárůst je

u dospělých členů. U dětí a mládeže je stav přibližně stejný. U dětí jsou prakticky pouze 3 kroužky, a to v Tovačově, Kojetíně a v Troubkách. Z důvodu nedostatku vedoucích skončil svoji činnost kroužek v Dubu. Pro mladé rybáře byly uspořádán jarní závody v lovu ryb a letní tábor na Chalupě MěÚ Tovačov. O zdárný průběh se zasloužili pánové Kulhánek, Kratochvíl a Otáhal. Hodnotné ceny věnovali tovačovští sponzoři, Prior Prostějov a zvláště pak společnost DT výhybkárna a mostárna Prostějov. Zarybnovací plán v podstatě splněn nebyl. Oproti plánovaným 619.840,- Kčs bylo vysazeno ryb za 502.075,- Kč. Důvody jsou ty, že firmy dodávající tyto ryby nedosáhly předpokládaných výsledků a tím nemohli pokrýt naše požadavky. Bylo chyceno celkem 10.356 kusů ryb o váze 12.424 kg. Průměrný úlovek na jednu povolenku činil 12 kusů o váze 14,1 kg.

Událostí, která nejvíce ovlivnila naši činnost i revíry v tomto roce byla bezesporu

P O V O D E Ň

- začátkem července bylo neustále deštivo, některé dny déšť vůbec neustával. Lilo v Beskydech i v Jeseníkách. To se projevilo na stále se zvyšujících hladinách Moravy a Bečvy. Když se k tomu přidalo vypouštění vodních nádrží v horních oblastech, neštěstí bylo hotové. 8. července v 9.00 hodin byla zatopena silnice z Troubek do Tovačova. Protrhla se hráz na Bečvě a byly zatopeny Troubky. K večeru se prorvala hráz nad Zahradkama v Tovačově a voda zaplavila jezera. Hladina dosahovala místy až nad oplocení. Možná díky tomu, že se tak stalo, byly od povodně ušetřeny obce v povodí Moravy. Odhad je, že jezera zachytila několik milionů kubíků valící se a vše ničící vody. Neštěstí však bylo velké. V Troubkách zahynuli lidé, zbořeno bylo 350 domů, zvířata a další hmotné škody byly těžko vyčíslitelné. V Lobodících bylo zbořeno 23 domů, poškozeno jich bylo hodně. Do Annína se voda naštěstí nedostala, protože jinak by s místních vepřákových stavení zůstala jen hromada trosek. Pokud se týká škod na naší hospodářské budově, došlo ke zničení podlah a promočení zdí. Voda dosáhla do výše 50cm a namočeno bylo naštěstí jen zdivo z pálených cihel a ne vepřákovice, které jsou výše. Tím nedošlo ke statickému poškození budovy. Díky obětavosti členů nedošlo k velkým ztrátám, když značná část inventáře byla přenesena na vyšší místa mimo dosah vody. Namočena byla i část uskladněného krmiva, které se však podařilo využít na chovném rybníku v Měrovicích, takže škody příliš velké nevznikly. Přesto odstraňování následků povodně si vyžádalo hodně námahy i finančních prostředků, které nám z větší části uhradila Hasičská pojišťovna a částečně i rybářský svaz z povodňové známky.

V roce 1998 bylo usneseno mimo jiné, že lovná míra amura bude 50 cm, štiky 60 cm, kapra i přes protesty VÚS Ostrava 40 cm a počet úlovků se stanoví na 4 kusy týdně, a to od 1.1.1999. Výbor ve spolupráci s MěÚ Tovačov a se Štěrkovny a pískovny dohodl parkování rybářů na příjezdové komunikaci do Štěrkoven. Namátkové kontroly bude provádět Policie ČR. Záměrem Štěrkoven je pokračovat v přetěžování jezera Jih a těžít dál k Lobodícím. Výbor odmítl vysazení kapra od územního svazu Ostrava pro jeho špatnou kvalitu / kapra, ne svazu/ a využil nabídky velmi kvalitní ryby od pana Zahradníčka z Tovačova. V Měrovicích bylo sloveno 100 q karasa kterým jsme doslova zamořili všechny části revírů. Úlovek kapra byl mizerný, jelikož se pro převahu karasa téměř nedostal ke

krmivu. Pokud se týká hospodaření pod ÚS Ostrava je nyní situace taková, že za povolenky odesíláme zhruba 550.000,- Kčs, ale do revírů je vysazena ryba za zhruba milion. Náš podíl na úlovcích je pod 50% z celkového sloveného množství, přičemž úlovky na vodách jiných organizací jsou téměř zanedbatelné. Kromě povolenky byla prodávána mimořádná známka povodňová, jako solidarita rybářů s postiženými oblastmi. Hodnota této známky byla 15,- Kč a nebyla povinná. Vybraná částka činila 10.500,- Kč a byla odeslána na ČRS. V tomto případě bylo podle mě vše v pořádku, protože organizace dostala za odhadnuté škody finanční náhradu. Za pár let to bude krapánek jinak, ale k tomu se ještě dostaneme. Organizace měla 958 členů, jejich složení se téměř nemění. Rybářská stráž má 21 členů. Její činnost je zaměřena na dodržování rybářského řádu. Provedla 576 kontrol. Přestupky jsou stále stejné, a byly již vyjmenovány. Zarybňovací plán byl splněn. Uloveno bylo celkem 8.994 kusů ryb o váze 12.858 kg. Průměrný úlovek byl 9 kusů ryb o váze 13,3 kg. Finanční rozvaha činí 1.334.381,- Kčs

Pro rok 1999 byl zachován osvědčený systém kalendářního programu úředních hodin a výborových schůzí. Navíc byl zaveden pro nedočkavce výdej povolenek dne 8.1 a to hned od 10.00 hodin. Nadále se propaguje činnost MO ČRS ve vývěsních skřínkách v Anníně, Tovačově, Kojetíně, Troubkách a v Lobodvicích. Nejistý je osud skříněk v Dubě a v Polkovicích. Brigády pro členy z Kojetína organizuje pan Barták většinou na rybochovném zařízení Měrovice, v Uhřetovicích pan Janča a v Tovačově pan Otáhal. Bylo rozhodnuto, že při účasti do pěti brigádníků se brigáda zruší. Vrcholí snaha Města Tovačov o povolení koupání. Jelikož po povodni byl Vak nucen vzhledem k nánosům organických hmot a tisícům kubíků bahna na jezeře III tento opustit a vrátil se s odběrem na jezero Sever, naskytá se zde možnost pro povolení koupání. Rozhodující bude stanovisko hygieniků. Město Tovačov prodává Hájekku o kterou měla zájem i naše organizace majetnějšímu zájemci a tak zde v podstatě skončila možnost organizace pořádat tolik oblíbené letní rybářské tábory mládeže. Důvodem jsou značné náklady na opravu po povodni a na další provoz. Stav členstva ve všech věkových kategoriích je 919. Členové rybářské stráže provedli 184 kontrol, při kterých zaznamenalo 24 přestupků. Celková hodnota vysazené rybí násady činí 986.950,- Kčs. Členové naší organizace ulovili na všech revírech celkem 12.163 kusů ryb o celkové váze 16.703 kg. A kdo nejvíc - pan Košuta 278 kusů ryb o váze 229 kg. Účetní zpráva vykazuje vyrovnanou rozvahu 1.188.358,- Kč.

Poslední rok dvacátého století - rok 2000 pracoval výbor MO ve stejném složení jako v předešlém roce. Byl ponechán zavedený kalendářní systém výborových schůzí, ale hlavně úředních dnů. Opět je na přetřesu nový rybářský zákon, který se mimo jiné připravuje již 8 let. Tento zákon je důležitý pro další činnost organizace. Zatím žádné změny nejsou. Zarybňovací plán činí více jak milion korun, z toho u kapra je to 900 tisíc korun. Od letošního roku se podařilo zrušit všeobecný zákaz lovu ryb na uzavřených nádržích. Zda se to osvědčí, ukáže čas. Od letošního roku neplatí žádná dohoda s MO Chropyně. Pro naše rybáře to byla dohoda nevýhodná. Ke 31.12.1999 měla naše MO 964 členů o následujícím složení: 740 dospělých, 69 mládeže a 155 dětí. Rybářská stráž v počtu 20 členů vykonala 166 individuálních kontrol, při kterých bylo kontrolováno 3.178 lovcích, a dále tři kontroly společné noční, kdy bylo kontrolováno 396 rybářů.. Odebráno bylo 6 povolenek, jeden pytlák

byl předán Policii ČR. Od 1.1.2000 se rybářská stráž stává veřejným činitelem, čímž se výrazně zvýšily její pravomoci. O násadě již byla zmínka. Uloveno bylo celkem 11.603 kusů ryb o váze 15.768 kg. A ještě nejspěšnější rybáři - pan Svítek Petr chytil 575 kusů ryb o váze 260 kg. Moc za ním nezaostali pánové Dobrovský Jan, Štěpánek Vladimír, Košuta Jaroslav a Odehnal Evžen. Další 7 rybářů ulovilo víc než 100 kg ryb. Inu, kdo to umí, pro toho je to hračka, zvláště pak když má na ryby dostatek času.

Vstup do nového milénia – skutečnost, se kterou se opravdu často nesečkáváme.

V roce 2001 bylo dokončeno nové oplocení areálu MO, zpevněna přístupová komunikace a vysušeno a zaizolováno zdivo celé budovy. Brigádnická činnost byla zaměřena na úklid revírů a zvelebení rybochovných zařízení. 5 členů MO z Lobodíc mělo možnost odpracovat si brigádu na úpravách rybníka na návsi. Jak již bylo uvedeno, přehodnocením ochranného pásma u jezera III bylo umožněno městu Tovačov zříditi zde řízenou rekreaci. Vzhledem k tomu, že veškerá činnost města se zaměřila na vybudování kanalizace v Anníně a výstavbu rodinných domů na Podzámčí, neděje se zde stále nic. Zřejmě se čeká na osobní iniciativu jednotlivců. Štěrkovny postupně rozšiřují směr těžby směrem k Lobodicím. Po dokončení těžby má mít toto jezero rozlohu 60 ha. Je nutné upozornit na to, v Národní přírodní rezervaci „Zástudánčí“ je zákaz lovu ryb. Organizace má v této době 976 členů a její složení je přibližně stejné, jako bylo v minulém roce. Pro zajímavost - máme členy ze 62 měst a obcí celé republiky, z toho je nejvíc z okolí Tovačova a Kojetína. Neradostné je konstatování, že se přestává přes veškerou snahu dářit práce s mládeží. Je to snad i tím, že dítě nemusí být členem kroužku před vydáním povolenky k rybolovu. Je to na škodu věci, protože pod vedením zkušených rybářů si děti osvojily nezbytnou techniku, trvalé rybářské návyky, jakož i jiný náhled na rybařinu, přírodu kolem a životní prostředí jako celek. Nezanedbatelná je u mladých rybářů i společenská stránka věci, jako jsou rybářské závody, společné hry, táboření. Členové rybářské stráže provedli 197 kontrol, při kterých bylo zaznamenáno 79 přestupků. Odebrány byly 4 povolenky. Pokud se týká násady, plán zarybnění byl v podstatě až na malé výjimky splněn. Uloveno bylo 11.982 kusů ryb o váze 17.859 kg., což je až doposud nejvíc v celé historii naší organizace. A naše „vydry“ Košuta Jaroslav - 68 ks ryb o váze 216 kg, těsně za ním následují pánové Svítek Petr, Kapka Ladislav, Borek Jiří, Svítek Ferdinand, Hofírek Jiří, Pískovský Josef, Vrtěl Jaroslav, mimořádné výsledky na boilis má pan Doležel Josef. Při výlovu rybníka v Měrovicích se ukázalo, že když do vody dá, tak se z ní i dostane. Výsledkem byl výlov cca 90 q ryb, z toho nejvíc potěšila krásná štika o velikosti 30 - 45 cm, ale i amur a hlavně kapr.

Když už zde bylo uvedeno, kdo stál v čele organizace při jejím vzniku, slušelo by se i uvést, kdo byl ve výboru na přelomu tisíciletí, což není zajisté bezvýznamné datum. Předsedou byl pan Mgr. Ladislav Hanák, hospodářem pan Vojtěch Barták, jednatelem pan František Šinágl, účetním pan Jaromír Žáček, pokladníkem pan Zdeněk Žáček, vedoucím rybářské stráže pan Jaroslav Kratochvíl a členové výboru byli pánové Jan Dobrovský, Petr Frömel,

Miroslav Kulhánek a František Spálovský. Dozorčí komisi vedl pan Josef Vlček, členové byli pánové Pavel Janáč, Makový Oldřich a Jiří Skýpala.

V roce 2002 byl proveden kontrolní odchyt sumců. Ten provedl pan Jakub Vágnér. Výsledky jsou přímo ohromující a máme se v tomto směru na co těšit. V tomtéž roce byl prováděn odlov sumců na základě povolení na bójky. Byl o tento lov poměrně slušný zájem, lovilo se jen na vyhrazených úsecích, přesto bylo uloveno 25 kusů sumců o celkové váze přes 500 kg. Největší sumci měřili přes 200 cm a rozhodně to nebyli ti největší, kteří se na našich jezerech vyskytují. Proto jsme se rozhodli v tomto způsobu lovu pokračovat i v příštích letech. Jak se zdá, není nutné pro trofejní úlovek jezdit do Itálie či Španělska, ale stačí zajet do Tovačova a mít trochu toho rybářského štěstí.

Je otázkou, zda se máme těšit na dlouze připravovaný zákon o rybářství a na vše, co z toho může vyplynout. Zřejmě se budeme muset definitivně rozloučit se socialistickým chápáním sportovního rybolovu a budeme si muset zvyknout na podobný způsob, jaký praktikuje převážná část Evropy. Rozhodně to nebude o tom, zda se nám již cena povolenky vrátila ve formě rybího masa, ale sportovní rybolov by ve své podstatě měl být stejnou zábavou, jako je sport či kulturní zážitek. Protože pesimismus rybářům nesvědčí, nechme se novými formami rybaření překvapit a věřme, že příjemně. U vody hledejme hlavně klid a pohodu, rybí maso pořídíme i jinde a snad i levněji.

Zde zatím toto povídání o osmdesátileté historii naší rybářské organizace končí. Pokud čtenář zjistí nějaké nepřesnosti, není to jen mou vinou. Nejsem ani Mahen, Šimek či Ota Pavel. Čerpal jsem materiály z kroniky Místní organizace, publikace 60 let rybářské organizace, podklady dodali pánové, Jaroslav Dostál, Jaroslav Jemelka, Antonín Horák a Antonín Indrák. Zpracování těchto materiálů mi umožnilo vedení města Tovačova, a to paní starostka Zdenka Dopitová a paní tajemnice Městského úřadu Ivana Kociánová.

Všem patří můj upřímný dík.

Josef Vlček

OBSAH:

ÚVOD A TROCHA Z HISTORIE	1
POČÁTKY ORGANIZOVANÉHO RYBOLOVU A VYMEZENÍ REVÍRU	3
ZALOŽENÍ RYBÁŘSKÉHO SPOLKU A JEHO POČÁTKY ...	4
OBDOBÍ PROTEKTORÁTU 1939 AŽ 1945	6
OD RYBÁŘSKÉHO SPOLKU K CELOSTÁTNÍ ORGANIZACI ČESKOSLOVENSKÉHO RYBÁŘSKÉHO SVAZU	7
DALŠÍ ROZVOJ RYBÁŘSKÉHO SVAZU PO ROCE 1958.....	10
SEDNDESÁTÁ LÉTA – OBDOBÍ NORMALIZACE	13
LÉTA OSMDESÁTÁ - OBDOBÍ, KDY CHYBĚLO TAK MÁLO, A SKORO JSME DOBUDOVALI SOCIALISMUS	16